

Prosjektnr.	352
Prosjekt	Jernbaneveien 11
Forfatter(e)	Rolf Hagen
Dato	19.01.24

Miljøprogram for Jernbaneveien 11

Saksnr 20/4053

Miljøprogrammet er utarbeidet av Context AS på oppdrag for Jernbaneveien 11 Utvikling AS, og beskriver utbyggers miljømål knyttet til utviklingen av Jernbaneveien 11 i Bærum kommune.

Innholdsfortegnelse

1	Innledning.....	3
1.1	Hensikt med miljøprogram	3
1.2	Hensikt med planarbeidet.....	3
1.3	Bærum kommunes rammer og strategier for klima og miljø	3
2	Klima- og miljømål for planen	5
2.1	Miljøsertifisering, forbildeprosjekter og innovasjonselementer	5
2.2	Arealbruk.....	5
2.3	Mobilitet.....	6
2.4	Klimagassutslipp	6
2.5	Energi.....	7
2.6	Materialer	8
2.7	Sirkulærøkonomi	9
2.8	Innemiljø.....	10
2.9	Massehåndtering.....	10
2.10	Naturmiljø	11
3	Miljøoppfølgingsplan	13

1 Innledning

1.1 Hensikt med miljøprogram

Utbygger har definert miljømål for Jernbaneveien 11 og nedfelt disse i dette miljøprogrammet. Målene vil følges opp i en prosjektspesifikk miljøoppfølgingsplan (MOP) inkludert statusrapportering til prosjekteringsgruppene.

Prosjektet skal bidra til å oppfylle målene til Bærum kommune som er nedfelt i kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel:

Bærumssamfunnet er klima og miljøkløkt

- *Bærum er et lavutslippssamfunn, hvor det er lett å leve klima og miljøvennlig*
- *Bærum tar vare på naturen og sikrer naturmangfoldet og økosystemer*
- *Bærum er klimarobust*

Kommuneplanens langsiktige arealstrategi omfatter målsetningen om å utvikle Sandvika, Fornebu, Lysaker og Bekkestua som nullutslippsområder og arena for innovative og bærekraftige klimaløsninger.

Miljøprogrammet beskriver forslagsstillers miljøambisjoner, miljømål og -tiltak. Planen bidrar til miljøkrav og mål i relevante planer og strategier med etterprøvbare og konkrete målsettinger og tiltak for prosjektet. Tiltakene sikres i planforslaget gjennom krav til en prosjektspesifikk miljøoppfølgingsplan (MOP).

Klimagassberegninger vil bli benyttet som verktøy ved alternativvurderinger gjennom planlegging som del av beslutningsgrunnlag for å sikre reduserte klimagassutslipp fra tiltaket.

Kravet om miljøprogram er forankret i kommuneplanens arealdel.

1.2 Hensikt med planarbeidet

Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for utbygging av felt S10 i områderegulering for Stabekk sentrum. I tråd med reguleringsplanens ytre rammer foreslås det et boligbygg i 4 etasjer.

1.3 Bærum kommunes rammer og strategier for klima og miljø

- [Kommuneplanen arealdel](#) (Krav til miljøprogram i § 22.1 (Pbl § 11-9 nr. 8))
- [Klimastrategi 2030](#)

- [Mobilitetsstrategi](#)
- [Overvannsstrategi 2017-2030](#)
- [Sykkelstrategi og plan for sykkelveinettet](#)
- [Parkeringsstrategi for Bærum kommune](#)
- Naturmangfoldsstrategien
- Områderegulering for Stabekk sentrum pkt. 2.1

2 Klima- og miljømål for planen

I det følgende beskrives konkrete og rapporterbare mål for hvordan planen bidrar til utbyggers klima- og miljømål, samt kommunens målsetning om at bærumssamfunnet er klima- og miljøklokt.

2.1 Miljøsertifisering, forbildeprosjekter og innovasjonselementer

Prosjektet vil dokumentere og tredjepartsverifisere sitt klimagassutslipp i oppfølgingsløsningen co₂pilot. Miljøtiltak i prosjektet vil også registreres der, som del av utbygger sin overordnede miljøoppfølging.

Det er ikke planlagt miljøsertifisering eller innovasjonselementer utover dette.

2.2 Arealbruk

Kommunens målsetninger:

- *Prioritere, transformere og gjenbruke nedbygde arealer fremfor å ta i bruk ubebygde areal.*
- *Bygge for fremtidens behov med mer fleksible løsninger og sambruk av arealer.*

2.2.1 Hovedutfordring

Planen omfatter utbygging av arealet til tidligere Stabekktunet Barnehage. Eksisterende areal er delvis bebygget, delvis asfaltert og delvis grønt/ vegetert. De grønne arealene er begrenset og bærer preg av slitasje da de inngår i barnehagens uteareal. Eksisterende bygg planlegges revet.

Prosjektet vil transformere allerede utbygget areal og øke utnyttelsesgraden i tråd med områdereguleringen for Stabekk. Som følge av utbyggingen vil det være mulig å styrke og reetablere blågrønne strukturer med nye naturverdier.

2.2.2 Planens mål

- Ny bygningsmasse vil plasseres på allerede utbygd areal og areal med lav økologisk verdi der mulig.
- Utbyggingen skal øke naturmangfoldet i området.

2.2.3 Tiltak

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.3 Mobilitet

Kommunens målsetninger:

- Redusere transportbehovet.
- All økning i persontransporten skal tas med gange, sykkel og kollektivtrafikk.
- Redusere klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy.
- I 2030 er direkte klimagassutslipp i Bærum redusert med 65 prosent eller mer ift. 2009.

2.3.1 Hovedutfordring

Planområdet ligger tett på Stabekk stasjon med gode forbindelser både for buss og tog. Det er en rekke lokale tjenester i umiddelbar nærhet, inkludert dagligvarehandel (100 m), serveringssteder (150 m) og frisør (200 m).

Prosjektet har derfor svært gode forutsetninger for miljøvennlig persontransport.

2.3.2 Planens mål

- Fotgjengere og syklister vil prioriteres fremfor biltrafikk i utformingen av utearealer.
- Sykkelandelen skal økes sammenlignet med et typisk prosjekt.

2.3.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak kan være fysisk atskilte gang- og kjøresoner, gode og trygge gangforbindelser og godt utformet sykkelparkering under tak.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.4 Klimagassutslipp

Kommunens målsetninger:

- Redusert indirekte utslipp fra materialbruk i bygg ved å redusere forbruk av materialer, øke ombruk av byggematerialer ved rehabilitering og oppføring av nye bygninger, og ved å ta i bruk materialer med lavt klimafotavtrykk
- I 2030 er all bygg- og anleggsvirksomhet i Bærum utslippsfri.

2.4.1 Hovedutfordring

Klimaendringene er en av vår tids største miljøutfordringer. Alle byggematerialer og byggeplasser forårsaker klimagassutslipp, men det er store variasjoner mellom disse.

Prosjektet vil prioritere materialer med lave klimagassutslipp, såfremt disse også tilfredsstiller krav til holdbarhet og andre ytelser. Fossilfri byggeplass skal tilstrebes.

2.4.2 Planens mål

- Fossilfri byggeplass skal tilstrebes.
- Klimagassutslipp fra materialer skal reduseres med 25% i forhold til 2020-nivå som definert i BREEAM NOR versjon 6.0, og dokumenteres gjennom et klimagassregnskap iht. NS 3720.
- Krav til maks klimagassutslipp skal stilles ved innkjøp av sentrale bygningsmaterialer.
- Det skal brukes materialer og metaller med høy resirkuleringsgrad. Armeringsstål skal være 100% resirkulert, konstruktivt stål minimum 60% resirkulert.

2.4.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak kan være bruk av terskelverdier for klimagassutslipp ved innkjøp av materialer, krav til gode rutiner for innkjøp hos entreprenør samt prioritering av materialer med generelt lave klimagassutslipp, for eksempel trevirke.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.5 Energi

Kommunens målsetninger:

- *Bærum kommune har mål om økt bruk av lokal fornybar energi.*
- *Energieffektive bygg og samlet redusert energibruk i kommunen*
- *Fremtidsrettede energiløsninger og løsninger for bedre effektstyring.*

2.5.1 Hovedutfordring

Energibehovet til et bygg har en stor betydning for klimagassutslippene gjennom levetiden. Prosjektet ligger i konsesjonsområde fra første halvdel av 2026.

Prosjektet skal vurdere tiltak både innenfor energibehov og energikilder.

2.5.2 Planens mål

- Det skal benyttes oppvarmingssystem basert på varmepumpe dersom det ikke leveres fjernvarme. Andre klimaeffektive energikilder skal også vurderes.

- Alle boliger skal oppfylle minimum energiklasse B etter energimerkeordningens karakterskala 15.06.2015.

2.5.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak kan være redusert glassareal der dette ikke er nødvendig for dagslys, få kuldebroer og høy bygningsmessig tetthet.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.6 Materialer

Kommunens målsetninger:

- Ingen kjente målsettinger

2.6.1 Hovedutfordring

Materialer har en rekke miljøpåvirkninger utover klimagassutslipp. Forholdet til kjemikalier, økologi og menneskerettigheter er også av stor betydning.

Prosjektet skal søke å minimere negative miljøpåvirkninger knyttet til materialvalget, både lokalt og globalt.

2.6.2 Planens mål

- Det skal etableres rutiner for miljøkrav ved innkjøp av bygningsprodukter
- Miljøgifter på Prioritetslisten og REACH skal utelukkes
- Materialer fra sårbare ressurser, økologisk sårbare lokaliteter og sterkt forurensende produksjon skal ikke benyttes
- Alt trevirke på byggeplass (også midlertidig trevirke) skal være PEFC eller FSC sertifisert
- Produkter skal ikke være produsert av barn eller personer uten tilfredsstillende arbeidsrettigheter iht FNs barnekonvensjon artikkel 32 og ILO-konvensjon nr. 138.

2.6.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak inkluderer krav til innkjøpsprosess og dokumentasjon for å sikre at målene over blir oppfylt.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.7 Sirkulærøkonomi

Kommunens målsetninger:

- Bærum skal bli en foregangskommune på sirkulærøkonomi.
- Rehabilitering av bygg prioriteres fremfor å rive og bygge nytt.

2.7.1 Hovedutfordring

Materialressurser bør holdes i omløp så lenge som mulig, både for å redusere uttak og produksjon av nye materialer, og for å redusere behovet for avfallshåndtering ved endt levetid.

Planområdet inneholder et eksisterende bygg (250 m², trekonstruksjoner) som har lav utnyttelse og ikke er egnet for rehabilitering til det nye formålet. Ombruk vil utredes, i tillegg til at prosjektet vil legge opp til fremtidig ombruk ved enden av nybyggets levetid.

2.7.2 Planens mål

- Ombruksmaterialer fra materialbaser som Rehub og Loopfront skal vurderes
- Ombrukskartlegging skal utføres
- Bygget skal prosjekteres og bygges slik at det er tilrettelagt for senere demontering og ombruk, der dette er praktisk og økonomisk forsvarlig.
- Byggeplass skal oppnå en sorteringsgrad på minst 90% inkludert avfall fra brakkerigg

2.7.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak kan være bruk av eksisterende materialer i det nye bygget (lokalt ombruk), og konstruksjonsløsninger som er spesielt egnet for demontering i fremtiden.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.8 Innemiljø

Kommunens målsetninger:

- Ingen kjente målsetninger

2.8.1 Hovedutfordring

En rekke materialer i moderne bygg innehold flyktige organiske kjemikalier og andre forbindelser som kan medføre en belastning på inn klimaet. Feil materialer kan også medføre behov for høyere luftmengder og dermed et høyere energiforbruk. Et godt inn klima er viktig i alle bygg, men spesielt i boligbygg der beboerne oppholder seg mye av dagen.

Prosjektet vil sikre inn klimavennlige og sunne materialer i oppholdssoner, og vektlegge gode dagslysforhold.

2.8.2 Planens mål

- Det skal benyttes dokumentert lavemitterende produkter i alle bygningsplater, malinger, fuge- og tetteprodukter, tepper, parkett og andre belegg i oppholdssoner.
- Det er et lovpålagt krav til gjennomsnittlig dagslysfaktor på min. 2,0% i alle soner for fast opphold. Det skal tilstrebes dagslysfaktor 2,2% i primære oppholdsrom.

2.8.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak inkluderer krav til innkjøpsprosess og dokumentasjon for å sikre at det kun benyttes lavemitterende produkter, og dagslyssimuleringer i prosjekteringsfasen.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.9 Massehåndtering

Kommunens målsetninger:

- Bærum kommune har mål om mest mulig ombruk, gjenvinning og nyttiggjøring av overskuddsmasser fra bygge- og infrastrukturprosjekter.
- Ressurseffektivt system/logistikk for å redusere transporten

2.9.1 Hovedutfordring

Utgravingsmassene er lett forurensede og kan medføre forurensning både lokalt og under transport. Dette samt klimagassutslipp fra transport kan minimeres ved god massehåndtering, korte transportavstander og lokal ombruk av rene masser.

Prosjektet vil innføre krav som både begrenser miljøkonsekvensene knyttet til eksisterende masser som graves ut, og reduserer risikoen for ny lokal forurensning av massene i byggeperioden. Det begrensede utbyggingsområdet og de forurensede massene utelukker muligheten for massebalanse i prosjektet, men lokalt ombruk av rene masser vil tilstrebes.

2.9.2 Planens mål

- Utgravingsmassene skal ikke medføre spredning av forurensning under anleggsarbeidet eller ved sluttdisponering
- Risiko for uhell og utslipp i forbindelse med håndtering av kjemikalier, drivstoff, olje eller løsemidler på anleggsplassen skal reduseres til et minimum

2.9.3 Tiltak

Eksempler på aktuelle tiltak inkluderer massehåndteringsplan og planlegging av riggområdet for å unngå utilsiktede utslipp.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

2.10 Naturmiljø

Kommunens målsetninger:

- Sikre, styrke og reetablere naturområder og verdier, vann og marint biologisk mangfold, jordvern, bærekraftige økosystemer og blågrønne strukturer

2.10.1 Hovedutfordring

Tap av naturmiljø er en betydelig global utfordring, også innenfor urbane områder. Tiltak i byggeprosjekter kan styrke naturmiljøet lokalt, selv om det er lite lokal økologi av verdi i planområdet i dag.

Prosjektet vil legge til rette for lokal overvannshåndtering både under bygging og i drift, og vektlegge varierte og lokale arter i de nye utearealene. Tiltak for å styrke insekt- og fugleliv vil vurderes i utformingen.

2.10.2 Planens mål

- Det skal legges til rette for lokal overvannshåndtering i anleggs- og driftsfasen.
- Arter på svarteliste skal unngås, og stedegne arter prioriteres i plantevalget.
- Det skal tilrettelegges for variert beplantning med et høyt biologisk mangfold.
- Prosjektet skal planlegges for en positiv innvirkning på stedets økologi.

2.10.3 Tiltak

Svartelistede arter utelukkes i reguleringsbestemmelsene, og lokal overvannshåndtering er påkrevd. Eksempler på andre tiltak inkluderer krav til biologisk mangfold i ny beplantning.

De endelige tiltakene vil defineres i miljøoppfølgingsplanen (MOP) som del av prosjekteringsarbeidet. Utarbeidelse av MOP og gjennomføring av tiltak er sikret i reguleringsbestemmelsene.

3 Miljøoppfølgingsplan

Miljømål og tiltak vil følges opp av utbygger, og redegjøres for i miljøoppfølgingsplan (MOP) forankret i dette miljøprogrammet. MOP skal beskrive prosjektets mål og anbefalte tiltak.

Krav til miljøoppfølgingsplan vil settes som bestemmelse i reguleringsplanen.

Det skal utnevnes en miljøansvarlig i prosjektet. Miljøansvarlig vil ha følgende ansvar:

- Utforme forslag til andre prosjektspesifikke tiltak som følger opp miljømålene.
- Påse at prosjekterende og entreprenører fyller ut miljøoppfølgingsplanen i tråd med de føringer som er gitt. Bistå under utfylling ved behov.
- Bistå prosjekteringsleder, produksjonsleder med å innarbeide miljømål og -krav i anbudsdokumenter og i kontrakter med prosjekterende og utførende.
- Bistå prosjekteringsleder, produksjonsleder og byggeleder med oppfølging av miljømål og -krav i prosjekterings- og byggefasen. Herunder bistå under kontroll av om prosjekterte løsninger/tiltak oppfyller miljømål og krav og at utførelsen er i samsvar med foreliggende dokumentasjon.
- Delta på prosjekterings- og byggemøter når forhold av betydning for måloppnåelse innenfor miljø står på agendaen.

I slutten av prosjektet vil MOP oppsummere arbeidet som er gjort, valgte løsninger og dokumentere måloppnåelse.